

گزارش تحلیل کلان

واحد مطالعات کلان

گزارش دی ۱۴۰۲

۰۶۰-۸۸۷۳۰۰۵۴-۸۸۷۳۰۰۵۴-۸۸۷۵۳۳۷۶-۸۸۷۵۳۳۷۶-۲۱ (+۹۸)

info@bcr.ir، ۲۱ ۸۸۷۵۳۳۷۶ (+۹۸)

bcr.ir

تهران ، خیابان شهید مطهری، خیابان کوه نور، بن بست دوم، پلاک ۱۱ ، طبقه ۴، واحد ۴

درصد تغییر	آذر ۱۴۰۲	دی ۱۴۰۲	واحد	نوع قرارداد	
0	79	79	بشکه/دلار	NA	نفت برنت
-0.6%	2,042	2030	انس/دلار	NA	انس طلا
-2.5%	8,607	8387	تن/دلار	Ex	مس
-3.1%	2,554	2473	تن/دلار	Ex	روی
-3.2%	2,251	2178	تن/دلار	Ex	آلومینیوم
-4.4%	136	130	تن/دلار	Ex	سنگ آهن
0.6%	514	517	تن/دلار	FOB CIS	بیلت فولاد
3.6%	472	490	تن/دلار	Iran Export	بیلت فولاد ایران
8.3%	312	338	تن/دلار	FOB SE Asia	اوره
-5.1%	294	279	تن/دلار	CFR China	متانول
4.7%	851	891	تن/دلار	CFR SE Asia	اتیلن
-0.5%	846	841	تن/دلار	CFR China	پروپیلن
5%	991	1041	تن/دلار	CFR SE Asia	پلی اتیلن سبک
3.1%	929	959	تن/دلار	CFR SE Asia	پلی اتیلن سنگین
4.2%	906	946	تن/دلار	CFR SE Asia	پلی پروپیلن
-2%	2,210,217	2,166,926	-	-	شاخص کل بورس
-1%	761,358	754,333	-	-	شاخص هم وزن
8.2%	499,800	541,170	ریال	-	نرخ دلار
8.5%	292,490,000	317,510,000	ریال	-	قیمت سکه طرح جدید
-0.8%	44.4	۴۳,۶	درصد	-	نرخ تورم سالانه
-1.7%	40.2	۳۸,۵	درصد	-	نرخ تورم نقطه ای

بخش اول:

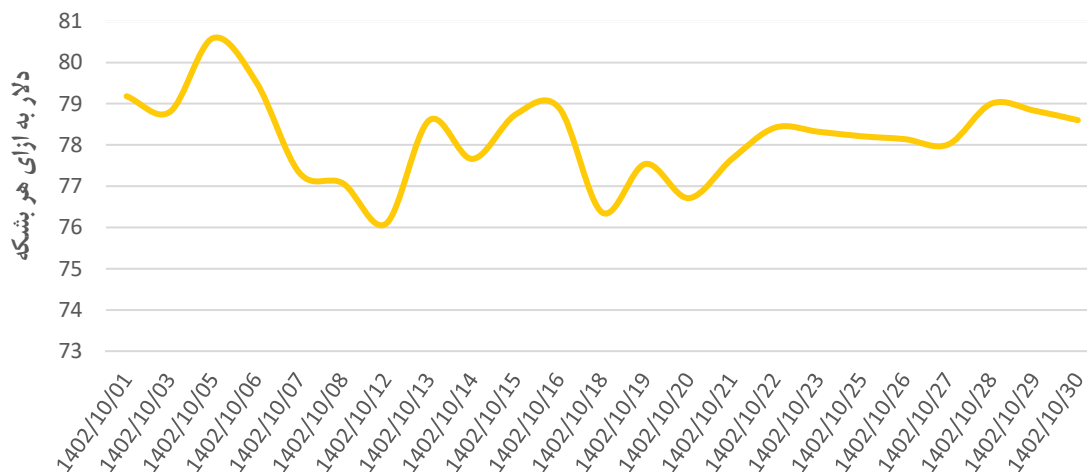
بررسی بازارهای کالایی

در ماه ژانویه قیمت بیشتر کالاها در بازارهای جهانی با کاهش همراه بود. بهبود متغیرهای کلان اقتصادی آمریکا باعث افزایش احتمال ادامه دار بودن سیاست انقباضی بانک مرکزی آمریکا شده است. در ادامه به بررسی تغییرات قیمت نفت، طلا، مس، روی، سنگ آهن و مواد شیمیایی در ماه گذشته می‌پردازیم:

قیمت نفت برنت

قیمت نفت در ماه ژانویه با وجود نوسان قیمت نفت ولی کاهش چشم‌گیری نداشت. حملاتی به رهبری آمریکا و انگلیس به مواضع یمن جهت توقف حملات یمن به کشتی‌های تجاری صورت گرفت. عرضه نفت آمریکا و از سرگیری صادرات نفت لیبی مانع صعودی شدن قیمت نفت شد. انتظار کاهش نرخ بهره آمریکا در آینده ممکن است به روند صعودی شدن قیمت نفت منجر شود.

روند قیمت نفت

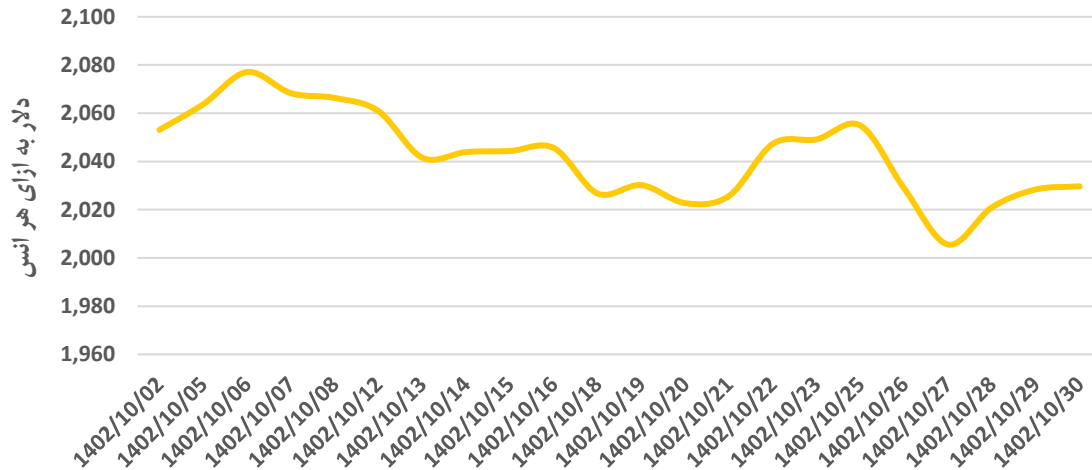

درصد تغییر	مقدار در ماه قبل	مقدار در ماه مورد بررسی	قیمت
-۰,۵%	۷۹	۷۸,۶	نفت (دلار به ازای هر بشکه)

قیمت انس طلا

قیمت طلا در ماه گذشته به دلیل سخنرانی رییس فدرال رزرو، پس از آن افزایش ارزش دلار و بالا رفتن سود اوراق قرضه فدرال رزرو آمریکا با کاهش قیمت مواجه شد و به محدوده‌ی ۲۰۳۰ دلار رسید. با این حال تنش های منطقه‌ای و ژئوپلیتیک باعث شده تمایل سرمایه گذاران برای خرید طلا به عنوان یک دارایی امن بیشتر شود و مانع کاهش زیاد ارزش طلا در برابر تصمیمات فدرال رزرو شده است.

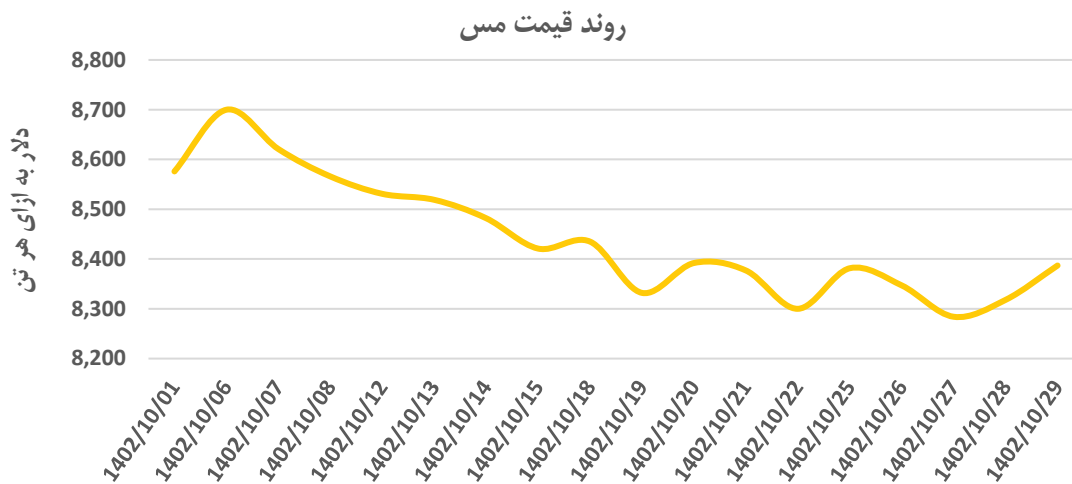
روند قیمت طلا

درصد تغییر	مقدار در ماه قبل	مقدار در ماه مورد بررسی	قیمت
-۲,۳%	2,042	2,030	طلا (دلار به ازای هر انس)

قیمت مس

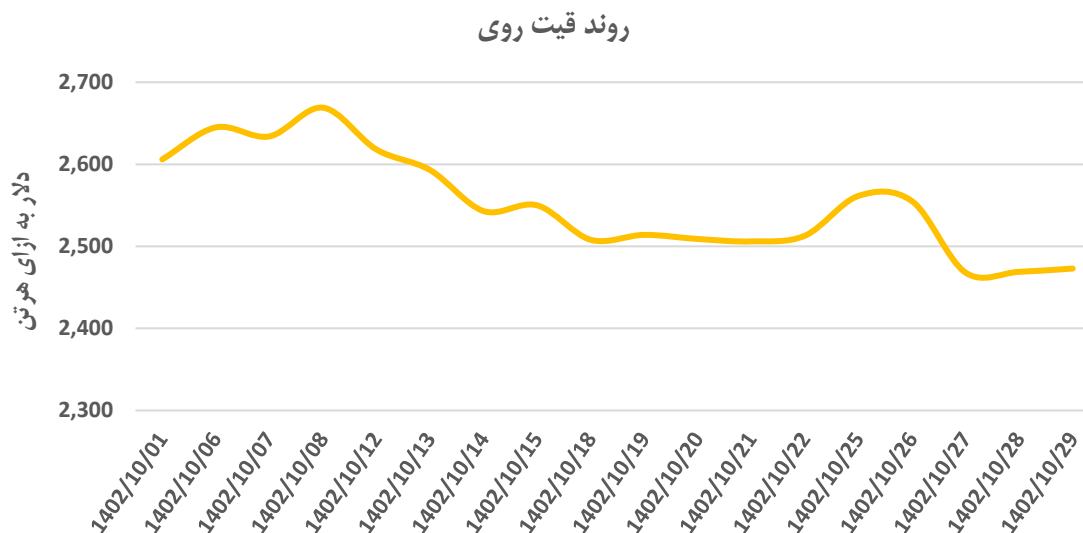
قیمت مس در ژانویه با کاهش ۲,۵ درصدی نسبت به ماه قبل به سطح 8,387 دلار رسید. برگشت شاخص دلار به روند رشد و افزایش موجودی در انبارهای بورسی چین موجب افت قیمت مس شد. انتظار انتشار داده های تورمی آمریکا و اثر آن بر تصمیمات فدرال رزرو موجب کاهش حجم معاملات بازارهای کالایی شده است.

درصد تغییر	مقدار در ماه قبل	مقدار در ماه مورد بررسی	قیمت
-2.5%	8,607	8,387	مس (دلار به ازای هر تن)

قیمت روی

قیمت روی در ماه گذشته به دلیل اینکه داده های چین کم تر از انتظار بود و امید به بهبود سریع اقتصاد کم شد. فروش املاک بر اساس زمین ۲۳ درصد کاهش پیدا کرد. هر تن روی با ۳ درصد کاهش قیمت نسبت به ماه گذشته حدود ۲۴۷۳ دلار معامله شد.

درصد تغییر	مقدار در ماه قبل	مقدار در ماه مورد بررسی	قیمت
-3.1%	2,554	2,473	روی (دلار به ازای هر تن)

قیمت سنگ آهن

قیمت سنگ آهن به دلیل کاهش تقاضای چین، عدم تحقق رشد مورد انتظار و عدم اطمینان در مورد تقاضای مصالح ساختمانی موجب شده که تقاضای سنگ آهن بری کارخانه‌های فولاد کاهش پیدا کند. قیمت سنگ آهن در محدوده‌ی ۱۳۰ دلار در این ماه معامله شد.

قیمت اوره

با افزایش تقاضا اوره از طرف اروپا و ترکیه و انتشار خبر خرید ۶۵۰ هزار تنی اوره توسط هند بهای اوره افزایش یافت و به قیمت ۳۳۸ دلار رسید.

قیمت متانول

قیمت متانول نسبت به ماه گذشته ۵ درصد کاهش داشت و از دلایل آن می توان بهره‌برداری پیش از موعد کارخانه در واکنش به کاهش تولید متانول توسط ایران اشاره داشت.

قیمت پلی اتیلن

در ماه اخیر به دلیل کاهش عرضه پلی اتیلن در اروپا و خبر خرید عربستان یک محموله پلی اتیلن سبک از چین به قیمت حدود ۱۰۳۰ دلار ی باعث شد که قیمت پلی اتیلن نسبت به ماه قبل با رشد روبرو باشد.

بخش دوم:

بررسی رویدادهای اقتصاد جهانی

اقتصاد آمریکا

رشد تولید صنعتی در آمریکا ماه دسامبر نسبت به ماه قبل بهبود پیدا کرد و آمار مدعیان بیکاری به روند کاهشی بودن خود ادامه داد. تقویت تدریجی بخش عرضه و تقویت اشتغال باعث می‌شود فدرال رزرو آزادی بیشتری برای حفظ سیاست انقباضی و توانایی دیرتر شروع کردن سیاست انقباضی داشته باشد. رییس فدرال رزرو در سخنرانی خودش اظهار داشت نرخ بهره تا پایان سال ۲۰۲۴ کاهش خواهد داشت.

تورم سالانه در دسامبر ۲۰۲۳ مقدار ۳,۴ درصد نسبت به ماه قبل ۰,۳ درصد افزایش داشت و ۰,۲ درصد بیش از انتظار بازار بود. تورم هسته (به استثنای انرژی و غذا) در ماه دسامبر ۳,۹ درصد بود که نسبت به ماه گذشته ۰,۱ درصد کاهش داشت.

PMI ترکیبی ۵۱ و PMI خدمات در ماه دسامبر ۵۱,۳ ثبت شد که نسبت به ماه‌های گذشته روند صعودی ملایم خود را ادامه داد. PMI تولید کارخانهای در دومین روند کاهشی خود بود در عدد ۴۸,۲ در ناحیه رکودی قرار گرفته است. در سال ۲۰۲۳ شاخص‌های PMI نزولی بودند و PMI کارخانه‌ای همیشه ناحیه زیر ۵۰ یعنی ناحیه رکودی قرار داشت. سال ۲۰۲۳ روند نوسانی شاهد بودیم اما با رشد خرده‌فروشی در چند ماه اخیر تقاضای مصرفی به صورت ملایم بهبود یافته و این روند نشان دهنده‌ی تقویت بخش تقاضای آمریکا در ۵ ماه پایانی سال بوده است.

اقتصاد چین

شاخص قیمت مصرف کننده چین در ماه دسامبر نسبت به ماه قبل ۰,۳ کاهش داشت. نرخ تورم سالیانه چین با ۰,۲ افزایش به منفی ۰,۳ درصد رسید. کاهش شاخص قیمت مصرف کننده سومین ماه متوالی است که ادامه دارد و طولانی‌ترین دوره منفی تورم از اکتبر ۲۰۰۹ بوده است.

تراز تجاری چین در ماه دسامبر ۷۵,۳ میلیارد دلار با ۶,۶ درصد رشد نسبت به ماه قبل و بیش از سطح انتظارات بازار به ثبت رسید. دلیل رشد تراز تجاری رشد ۲,۳ درصدی صادرات در برابر رشد ۰,۲ واردات بود.

شاخص PMI تولیدات کارخانه‌ای عدد ۴۹ به ثبت رسید که برای سومین ماه متوالی کاهش داشت و در ۹ ماه گذشته به غیر از سپتامبر در منطقه رکودی بوده است. PMI غیر کارخانه‌ای شاهد رشد جزئی ۰,۲ درصدی بود و به ۵۰,۴ واحد رسید که بهبود شاخص از بخش خدمات تاثیر گرفته بود. PMI عمومی با حفظ روند نزولی یکساله خود به عدد ۵۰,۳ واحد ثبت شد. PMI عمومی در این ماه کمترین مقدار خود در یکسال گذشته بوده است.

اقتصاد اروپا

افزایش نرخ تورم در ماه دسامبر

تورم سالیانه با افزایش ۰,۵ واحد درصدی نسبت به ماه قبل ۲,۹ درصد کمی پایین تر از انتظار ثبت شد.

شاخص‌های PMI در ماه دسامبر ۴۸,۸ واحد بود که نسبت به ماه قبل ۰,۱ واحد با افزایش همراه بود. در سال ۲۰۲۳ روند کاهشی داشته و هر سه شاخص مدیران اکثراً در ناحیه رکودی قرار داشته است.

بانک مرکزی اروپا در نشست خود در ماه دسامبر، نرخ بهره را بدون تغییر در سطح ۴,۵ درصد نگه داشت. لاگارد نیز اعلام کرد اگر تورم به سطح ۲ درصد کاهش یابد نرخ بهره کاهش پیدا می کند.

بررسی رویدادهای اقتصاد ایران

در دی ماه آمار ورو و خروج پول حقیق در اکثر روز های دی ماه منفی بود، بیشترین عوامل تاثیر گذار بر بازار در دی ماه انتشار گزارش های ۹ ماهه شرکت ها در کدال و ریسک ناشی از تنش های سیاسی که موج افزایش نرخ دلار نیز شد. متوسط قیمت مسکن نسبت به ماه گذشته افزایش پیدا کرد.

افت شاخص نسبت به ماه گذشته

شاخص کل در دی ماه نسبت به ماه گذشته با افت منفی ۲ درصدی روبرو بود و به سطح ۲،۱۶۶،۹۲۶ رسید. ارزش معاملات خرد در دی ماه به طور میانگین روزانه ۴۴۰۰ بود که نسبت به ماه قبل حدود ۱۲ درصد کاهش داشت است. ارزش معاملات بازار بدهی به صورت خرد ۲۵۰۰ میلیارد نسبت به آذر ماه با ۷۸ درصد رشد همراه بود. ارزش اوراق بدهی منتشر شده تا پایان دی ماه معادل ۲۴۸،۵ همت بوده که ارزش آن نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۱۷ درصد با کاهش روبرو بوده است.

تداوم کاهش تورم سالانه در دی ۱۴۰۲

بنا بر گزارش مرکز آمار ایران تورم سالیانه دی ماه ۴۳،۶ و تورم نقطه به نقطه ۳۸،۵ درصد اعلام شد که هر دو به ترتیب ۰،۸ درصد و ۱،۷ درصد کاهش نسبت به ماه قبل داشتند. تورم ماهانه دی ماه با کاهش ۰،۳ درصدی نسبت به ماه قبل، ۲،۶ درصد ثبت شد. مانند ماهی گذشته بیشترین تورم متعلق به استان یزد با ۵۴،۷ درصد و کمترین تورم متعلق به استان تهران با ۳۸،۶ بوده است. گروه مسکن و حامل های انرژی با تورم سالیانه ۳۸،۷ درصد و گروه خوراکی ها و آشامیدنی ها با تورم ۴۸،۱ درصد در دی ماه به ثبت رسیدند.

شامخ آذرماه

به گزارش اتاق بازرگانی ایران، شاخص مدیران خرید برای کل اقتصاد در آذر ماه به ۴۹،۸۸ واحد رسید که نسبت به ماه گذشته ۱،۰۸ واحد کاهش یافت. با ادامه داشتن این روند امکان دارد رشد اقتصادی در نیمه دوم سال به طور محسوسی کاهش یابد. در میان مولفه های اصلی، شاخص های سفارشات جدید مشتریان، میزان فعالیت های کسب و کار و موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده هر سه نسبت به ماه قبل کاهش داشته و رقمی پایین تر از ۵۰ درصد ثبت شدند. کمبود شدید نقدینگی و سرمایه در گردش در کنار عدم تخصیص ارز و مشکل تامین مواد اولیه از جمله دلایل کاهش این شاخص ها بوده است.

گزارش تحولات بازار مسکن در دی ۱۴۰۲

تورم نقطه به نقطه قیمت آپارتمان مسکونی در شهر تهران ۴۶،۵ درصد مرکز آمار اعلام کرد. نسبت به ماه قبل این تورم ۱۱ درصد کاهش داشت. تعداد معاملات واحدهای مسکونی آپارتمانپس در دی ماه به ۵ هزار فقره رسید که نسبت به ماه قبل با ۴۲،۲ درصد رشد و نسبت دی ماه سال قبل با ۵۳ درصد کاهش همراه بود. تورم سالیانه دی ماه با ۲،۹ واحد درصد کاهش نسبت به ماه قبل ۸۲،۸ درصد بود.

عملکرد ۱۰ ماهه تجارت خارجی ۱۴۰۲

بر اساس گزارش گمرک، کسری تجاری غیر نفتی در ۱۰ ماهه نخست سال ۱۴۰۲ به حدود ۱۴ میلیارد دلار رسید که نسبت به مدت مشابه سال گذشته تقریباً ۴ برابر شده است. میزان واردات غیر نفتی به ۵۴,۳۶ میلیارد دلار رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل از نظر ارزش ۱۱,۵۹ درصد رشد داشت اما میزان صادرات کاهش ۱۱,۴۴ درصدی داشته و به ۴۰,۴۷۲ میلیارد دلار رسیده است. ۵۷ درصد حجم واردات مربوط به کالای اساسی است که ارزش آن معادل ۲۱ درصد کل ارزش واردات است. طی ۱۰ ماهه سال ۱۴۰۲، کشورهای امارات، چین، ترکیه و هند و آلمان مقصد عمده صادرات کشور بوده اند.

گزارش متغیرهای پولی در آذر ۱۴۰۲

طبق گزارش بانک مرکزی، نرخ رشد ۱۲ ماهه نقدینگی منتهی به آذر ۱۴۰۲ به ۲۷ رسید که نسبت به ماه قبل ۰,۵ درصد افزایش پیدا کرده است. همچنین نرخ رشد ۱۲ ماهه پایه پولی در مهر ماه با ۵ درصد کاهش نسبت به ماه قبل به ۳۳,۵ درصد رسید. پایه پولی دارای روند رشد منفی سه ماه بود ولی رشد نقدینگی در دی ماه صعودی گشت.

کاهش نرخ بهره بین بانکی در دی ۱۴۰۲

به گزارش بانک مرکزی، نرخ بهره بین بانکی در دی ماه با کاهش جزئی ۰,۰۶ درصدی به سطح ۲۳,۴۹ درصد رسید. روند تغییر این نرخ تا ۱۳ دی ماه افزایش بود و بعد روند کاهشی گرفت. کمترین مقدار نرخ بهره در امسال متعلق به ۱۰ مهر ۲۳,۸۰ درصد بوده است.

منابع:

- ۱- [شبکه اطلاع‌رسانی طلا، سکه و ارز](#)
- ۲- [مرکز آمار ایران](#)
- ۳- [پایگاه خبری اتاق بازرگانی](#)
- ۴- [سایت بانک مرکزی ایران](#)
- ۵- [پایگاه خبری بازار سرمایه ایران](#)